

Pasaulė žemaitiu vėinībės dėina Mažeikiūs ė Tėrkšliūs

Jau pėnkiuolėka metu, kėp lėipas trilėktoujė, Dorbės mūšė ė Pasaulė žemaitiu vėinībės dėina, katrou mažeikėškė vadėn ė Žemaitiu tautuos vėinībės dėino, gražė pamėnavuo Mažeikiu krašta žmuonės, katrus ė rėngėnius sokvėit Žemaitiu krašta draugėjė ė MCC klubas „Ašvėnė“.

Šės metās lėipas trilėktuosės švėntė skėrtamė reklamėnemė plakatė švėntės organizatuorė žemaitėškā bova parašė panašė tėp:

Miliekėt, keravuokėt tievėnė Žemaitėjė. Žemaitiu tautā ana ė nedaluoma ėr vėina.

Lėipas 13 d. 17.30 renkamuos Mažeikiu Eifelė aikštė.

18.30 čieso pajod koluona so motuocėklās ėr mašėnuom ė tradėcėni Padėkuos važiavėma miesta gatviem so Žemaitėjės vielevuom, ož mūsa pruotieviu paaukuotas gīvībės gėnont Žemaitėjė, ož iškeravuota žemaitė savėmuonė, tapatībė.

Koluona jodies miesta gatviem: Žemaitėjės, Algėrda, Laisvės, Daukšas, Seduos, tumet vėkstam ė Tėrkšliū pušina, kor vėks švėntinis rėnginīs.

ŠVĖNTIE KONCERTAVA:

Skaituovā: Rapšitė Brigita, Ribikauskātė Milda, Beleckis Herkus (l/d „Žilvītis), Venclovātė Andrėja iš Tėrkšliū, solistė Mamgaudātė Goda (l/d „Buratin“), tautėniu šuokiu kolektīvs „Jurginielis“, gropė „Deminorės“ (Leliungātė Rugilė, Paulauskātė Emilėjė), atlėkies Jokubauskis Gedėmins, Žėdėku ansamblis, Mažeikiu rajuona kultūras cėntra tėtros „Visavi“ (vaduovė Gedvilienė Daiva), bruolė Vaičkā ėr kompanėjė so sava kūrībās dainuom ėr žemaitėškās kuoverės – nu baladiu ligi rimta ruoka.

Jau 15 metų MCC klubo „Ašvėnė“ (pavadinimas reiškia *perkūno dvyniai, saulės arkliai*) vyrai su pasididžiavimu kelia Žemaičių vėliavas ir liepos 13-osios išvakarėse, „pasikinkę“ eiklius plieninius žirgus, važiuoja į Latviją. Didžiulė bendraminčių kolona iš Mažeikių, Telšių, Plungės, Skuodo, Rietavo, Akmenės ir kt. vyksta į Durbės mūšio vietą nulenkoti galvas mūsų protėviams. Tradicija? Taip. Kiekvienais metais tokioms kelionėms pritariančių ir jose daly-

Židikų kultūros centro folkloro ansamblis „Gija“ (vad. Jolanta Dobravolskienė) kartu su Daiva Gedviliene. Nuotrauka Sandrijos Mockuvienės

Liepos 13-osios koncerte Tirkšlių pušyno estradoje dalyvavę Mažeikių rajono savivaldybės kultūros centro tautinių šokių kolektyvo „Jurginėlis“ (vad. Audrius Grebenkovas) nariai. Nuotrauka Sandrijos Mockuvienės

vaujančių gretos gausėja ir jaunėja, o tai nuostabu.

Tėvai, vaikai ir jau anūkai žino ir prisimins, reikšmingiausią įvykį gūdžiais 1236 metais – Durbės mūšį ir jo vietą. Ne kartą laikydami rankose iš mūšio vietos parvežtą žemę vyrai sunkiai tramdė ašaras. O kai pasiteirauji „Kėp ėr?, atsako: „Šėp tėp“.

Jau yra nesuskaičiuojamai daug žmonių, turinčių „Žemaitė pasa“, o kiek miestelių, kaimelių, miestų savo vietovardžius yra užsirašę tikraisiais senoviškais pavadinimais. Važiuoji per mūsų kraštą ir širdis dainuoja, nes daugumoje sodybų matai plazdančias vėliavas, kuriose pavaizduotas letenomis įsikibęs lokys

riaumoja, priešams žinių siūsdamas – taikūs ir ramūs tikri žemaičiai savus gyvenimus čia kuria. Te legendos niekuomet nebevirsta tikrove, o rūstūs atėjūnai prie savų reikalų pasilieka.

Prisimenu vieną nutikimą į Lietuvos sotinę nuvykus. Senokai tai buvo, bet kiekvieną kartą šį nutikimą pasakoju ir pasakoju, ypač kai yra kam paklausyti. Tai va. Atvykome į renginį, kuriame susirinko vyrai ir visi tik barzdoti. Neteko iki šiol tiek barzdočių matyti. Žinoma, pasidabinome, kaip pridera, XIV amžiaus žemaičių rūbais buvome apsirendę. Atėjęs būrelis vyrų mums prisistatė, pasakė, kad mes visiems smalsumą sužadino, tad daug ir visko teiravosi. Galop vienas jų, taip pat barzdotas, ištarė:

– Jūs lietuviškai išmokite kalbėti.

Mums nieko kito nebeliko daryti, tik mandagiai atsakyti:

– O, gerbiamasis, seniai mes labai taisyklingai ir kalba-

Tirkšlių pušyno estradoje koncertuoja „Broliai Vaičkai ir kompanija“. 2024 m. liepos 13 d. Nuotrauka Sigito Kazlausko

me, ir rašome lietuviškai, bet pačiam mūsų žemaičių kalbos tikrai niekada neišmokti.

MCC klubas „Ašvėnė“ tęsia, puoselėja savo veiklos tradicijas ir žavi bei kasmet, liepos 13-ąją, visus susirinkusius į šventę stebina kviestinių svečių-atlikėjų įvairove. Šiais metais specialiai šiai dienai iš Ispanijos ir Airijos buvo atvykę dainų autoriai ir atlikėjai broliai Vaičkai. Jie gimė Telšiuose, augo Alsėdžiuose, gyvenimus sukūrė Airijoje ir Ispanijoje. Išsilgę gimtosios kalbos, šio krašto žmonių ir bendrystės su jais, jie šį kartą atvežė ir atliko mums žemaičių kaba dainų tiek, kad dvi valandas jų klausėmės, bet buvo gražu, tad laikas tikrai nepailgo. Prieš prasidedant jų koncertui Tirkšlių pušyne dar buvo ir kita šventės dalis, kurioje susirinkusieji klausėsi sekamų pasakojimų, atliekamų dainų, plojo ratelius sukusiam tautinių šokių kolektyvui. Ir visa tai atliko talentingi mūsų kraštiečiai.

Parengė Daiva Gedvilienė

Nuotraukos iš autorės asmeninio archyvo

Būrys Mažeikių rajono savivaldybės kultūros centro teatro trupės „Visavi“ aktorių (Evelina Doveikaitė, Jokūbas Gelžinis, Sandrija Mockuvienė, Indira Jagminienė, Palmyra Česnauskaitė, trupės vadovė Daiva Gedvilienė ir MCC klubo „Ašvėnė“ nariai) 2024 m. liepos 13-osios šventėje Tirkšliuose. Sigito Kazlausko nuotrauka